

Kerstnummer 1999

65ste Jaargang

No. 470

December 1999

DE BEVRIJDING UIT DE GROT

Even voordat ik me aan het schrijven zette van dit kerstartikel vertoonde de televisie beelden van de redding van zeven speleologen (grotonderzoekers) uit een grot in Zuid-Frankrijk. Tien dagen hadden zij opgesloten gezeten in een luchtbel die nog was overgebleven nadat het gangenstelsel waarin zij op onderzoek waren, door de overvloedige regenval van de afgelopen weken bijna volledig was ondergelopen. Honderd meter onder de grond zaten

ze bijna letterlijk als ratten in de val. Dankzij de niet aflatende inspanningen van honderdvijftig vrijwilligers en moderne technische hulpmiddelen lukte het dit zevental veilig en wel uit hun benarde situatie te verlossen. Dankzij een razendsnel geboorde nieuwe schacht van honderd meter diep konden zij aan koorden naar boven worden gehesen. Ondanks dat ze maar voor drie dagen leeftocht bij zich hadden gehad, verkeerden zij in goede conditie.

Tussen alle berichten van catastrofes, misdaden, en ander negatief nieuws dan toch nog iets verblijdends. Deze redding is in menig

opzicht illustratief voor wat de kerstboodschap ons wil doen verstaan. Als mens of als mensheid lijkt het soms of wij in een donkere grot gevangen zitten en geen uitweg meer zien. Onze enige hoop is dat er door het duister van de toekomst heen, toch een tunnel zal opdoemen waar aan het einde het licht ons toestraalt. Een tunnel die ons zal brengen naar het land van vrede, gerechtigheid en naastenliefde. Komen wij verder of moeten wij zeggen dat wij steeds verder weg komen? Verder weg van wat wij hopen en verlangen: een wereldgemeenschap van menselijke mensen op een aarde waar het voor iedereen goed is om te leven? Dat is de vraag. De geboorte van Jezus mogen wij zinnebeeldig zien als de komst van Licht. Als een tunnel die uit Gods werkelijkheid naar ons toe is geboord. In zijn geboorte mogen wij mensen dat gaatje vol licht ontwaren in de wand die onze wereld van Gods wereld scheidt. De boodschap en de gestalte van Jezus van Nazareth staan in dát licht en roepen ons op dat gaatje groter te maken, zodat het meer en meer in de harten van de mensen zal gaan schijnen.

In de NRC van 6 november j.l. kwam ik bij een artikel over de RSI aandoening - de meest voorkomende kwaal van deze tijd - het begrip 'onbewust bekwaam' tegen. De schrijver gebruikte deze uitdrukking in verband met het aanleren van allerlei gewoonten om de werkdruk de baas te kunnen blijven. En deze gewoonten zouden volgens hem een 'tweede natuur' van ons moeten worden.

Hij bedoelde daarmee dat wij deze gewoonten niet als een verplichting zouden moeten zien maar als vanzelfsprekendheden die wij zonder erbij na te denken uitvoeren.

Ik denk dat dit ook geldt voor de adviezen van Jezus van Nazareth die zich laten samenvatten in de gedachte: "Leef vanuit de wens; hoe kan ik de ander gelukkig maken". Wie zich dat onbewust eigen maakt, zal iets van de 'Koninkrijk der Hemelen' in het hier en

nu ervaren.

"God is mens geworden", wordt er vaak in orthodoxe kerken van de kansel geroepen tijdens het kerstfeest. Een nogal pretentieuze uitspraak, waar wij als vrijzinnigen in de regel wat terughoudend mee omgaan. Maar als het kerstverhaal ons iets wil zeggen is het wel dit: "Mens wordt eindelijk eens menselijk".

Ga eens leven naar uw bestemming en niet naar uw afstamming. Dan wordt het Goddelijke in de mens beetje bij beetje misschien wat beter herkenbaar.

A.M.J. Meijer.

BERICHTEN UIT DE AFDELING

Wij gedenken

Op 30 oktober 1999 overleed op 88-jarige leeftijd de heer

Laurens Willem Radstaak

De heer Radstaak werd geboren in Heelweg, aan de Entinkweg waar zijn ouders een boerderij hadden. Later verhuisde het gezin naar een boerderij aan de Schilderinklaan in Westendorp. Familie, buren vrienden en bekenden roemden hem allemaal om zijn prettige, milde en vriendelijke karakter.

Hij heeft geen gemakkelijk leven gehad. Als oudste van vier kinderen, gold dat zeker vanaf zijn tienerjaren en dat betekende: stevig aanpakken op de kleine boerderij van zijn vader. Daarnaast werkte hij als timmerman en loondorser. Zijn geliefde Aaltje overleed nog voor hij met haar getrouwd was en Willem is daarna vrijgezel gebleven. Hij woonde met zijn vader en zijn moeder op de boerderij en ook nadat zij gestorven waren bleef hij alleen daar wonen en werken. Zijn grote passie was 'schieten'. Menig trofee heeft hij mee naar huis mogen nemen.

Vijf jaar geleden moest hij noodgedwongen, vanwege de ziekte van Parkinson, naar de Bettekamp verhuizen. Hij kreeg daar de verzorging die hij nodig had. In het begin nam hij nog aan alle activiteiten aldaar deel; vooral het kaarten. Ook de weeksluitingen bezocht hij trouw. Hij genoot ook nog intens van de korte vakanties.

Eendracht – december 1999

ties. Zijn familieleden zochten hem regelmatig op en zullen hem missen. Moge hij rusten in vrede.

Ds N. Da Costa

Op 6 november 1999 overleed op 75-jarige leeftijd

de heer L. Joh. Radstake.

Hij groeide op in Heelweg in een vrijzinnig gezin. In zijn jeugd werd al duidelijk dat hij over een groot en veelzijdig muzikaal talent beschikte. In de hele Achterhoek en misschien wel ver daar buiten zijn er honderden koorwerken uitgevoerd waarvoor de heer Radstake de arrangementen had geschreven. Ook was hij dirigent van talloze koren en organist. In die laatste hoedanigheid heeft hij ook bij ons, als inval-organist talloze diensten en rouwdiensten ondersteund. Wij zijn hem hiervoor veel dank verschuldigd. Moge zijn nabestaanden in het geloof de troost vinden voor zijn heengaan.

ZIEKEN EN HERSTELLENDEN

In het Slingelandziekenhuis te Doetinchem was de afgelopen maand opgenomen, maar is thans weer thuis: Hr B.M. Weikamp. Thans verblijven nog aldaar: Mw H.B. Boesveld-Roenhorst; Mw B.A. Duitshof-Jolink; Mw G.B. Vriezen-van den Berg; Mw G.A. Coops-Hofs; Mw J. Duitshof-Hekkelman en Hr G.B. ten Brinke.

In het Radboudziekenhuis te Nijmegen was opgenomen Mw M.H.G. Mateman-Konink, zij is thans weer thuis. In het Beatrixziekenhuis te Winterswijk verblijft momenteel nog Mw E. Plante-Dekker. In St. Antonia te Terborg verblijft momenteel: Hr H.A. Duitshof.

TEN AANZIEN VAN ZIEKENHUISOPNAME NOG EVEN HET VOLGENDE:

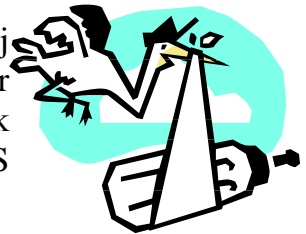
In het lijstje van opgenomen leden ontbreken ook dit keer enkele

namen, welke op verzoek van deze leden zelf niet zijn vermeld. Dit is vrijwel iedere maand het geval. Helaas heb ik moeten constateren dat men soms niet aan de ziekenhuisadministratie doorgeeft dat men bij onze geloofsgemeenschap is aangesloten om reden dat men niet wil dat zijn/haar naam in de Eendracht wordt vermeld. Dit vind ik heel jammer. Ziekenbezoek staat bij mij bovenaan op het prioriteitenlijstje. Het vermelden van uw naam staat los van het ziekenbezoek. Als u niet wenst dat uw naam in de Eendracht wordt vermeld, zegt u mij dit dan even.

GEBOREN

Blij en gelukkig met de geboorte van hun dochter 'Carlijn Sophie' op 3 november 1999 zijn Jorien Mebelder en Erik de Bruin, Willem Horstingstraat 34, 6711 BT, Ede. (tel. 0318-614920)

Hoera, Bertjan heeft er een zusje bij en zij heet 'Lynn' Zij werd geboren op 17 november 1999 en is de dochter van Karin en Nick Chevalking, Hengeloseweg 17 - 7021 ZS Zelhem.

Frank en Jacqueline Gussinklo-Veldkamp van de Gruttersweg 5a, 7055 BR Heelweg zijn blij en trots met de geboorte van hun zoon 'Jur Harmen Adriaan' roepnaam 'Jur' op 20 november 1999.

Alle drie deze ouders ontvangen onze hartelijke gelukwensen. Moge de Almachtige deze kinderen zegenen en beschermen.

OOK GAAN ONZE GELUKWENSEN NAAR:

Erwin Westerveld en Carry Heutinck, die elkaar op woensdag 20 oktober in 'Het Hofshuus' hun 'Ja-woord' gaven.

VERANTWOORDING GIFTEN:

Van Mw D-B, mocht ik f 16,70 in ontvangst nemen en een van de dames van de bezoekgroep ontving van Mw N.N. f 10,00. Hartelijk dank voor deze giften.

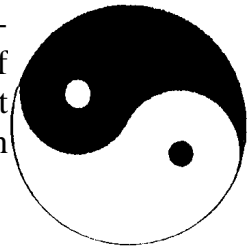
EEN KLEINE AANSPORING

Voor wie nog geen lid is, maar toch onze geloofsgemeenschap een warm hart toedraagt, is deze maand een mooie gelegenheid om u even aan te melden als lid. Een telefoontje of een briefkaartje aan ons secretariaat is voldoende.

EEN TERUGBLIK OP DE AFGELOPEN MAAND

De lezing van Ds J. Euwema op woensdag 10 november j.l. met als thema: 'Mystiek, een bron van kracht voor het dagelijks leven', was een verkwikkende gebeurtenis. Rustig wijdde hij ons in naar de diepe gedachten van de grote mystici uit Europa, India en China. Wijsheden en inzichten waar ieder mens zich dagelijks aan zou moeten laven in deze onrustige tijd. Ds Euwema gaf slechts wat informatie over deze mystici en liet hen vervolgens vanuit hun geschriften zelf aan het woord.

Zoals bijvoorbeeld Lao Tze, als deze probeert woorden te vinden voor de scheppende en dragende kracht van onze werkelijkheid (God).

Het Tao', dat begrepen kan worden is niet het ware Tao.

De naam die omschreven kan worden, is niet de eeuwige naam.

Alles in het heelal komt voort uit het onuitsprekelijke.

'Het onuitsprekelijke is de oorsprong van alle dingen.

De Hemel, de Moeder, roept alles tot leven.

Volg het niets van het Tao, en je kunt zijn als Tau;

je hebt daar niets voor nodig.

Maar je beschouwt het wonder, de wortel aller dingen.

Ook al begrijp je niets van dit mysterie,

toch zie je iets van Tao in alles.

Tau en de grote Moeder zijn hetzelfde, men duidt ze enkel met andere namen.

Beide zijn geheimzinnig wonderbaarlijk.

Alle mysteries zijn samen het Tao,

de Hemel hun Moeder, Zij de poort van al het geschapene.

Een tekst om keer op keer te lezen en je te laten inspireren.

De **GEMEENTE-AVOND** was weer een doorslaand succes, dankzij het optreden van de toneelver. 't Buurtschap' uit Sinderen met het blijspel 'de zwarte Hannibal'. Het prachtige decor, het overtuigende spel en de levende have, (konijn en biggetjes) dit alles werkte mee om er een vrolijke avond van te maken. Een woord van dank aan de Gemeente-avond-commissie en Vrouwenclub I is in dit verband wel op z'n plaats.

EEN BLIK VOORUIT

Decembermaand, advents- en kerstmaand.

Bij al onze diensten bent u weer van harte welkom. Bekijkt u het kerkdienstrooster op de achterzijde maar eens dan weet ik zeker dat u hierdoor geïnspireerd zult raken.

De beide kerstdiensten zullen, ondanks vocale en instrumentale ondersteuning, beslist niet veel langer duren dan een uur.

Tijdens de dienst van 5 december wil ik met u even nadenken

over het verschijnsel dat, wanneer alles ons voor de wind gaat, we vaak vergeten dat er ook tijden kunnen komen waarin de

wind uit de verkeerde hoek waait. In goede tijden zijn wij geneigd, om mensen die waarschuwen dat we niet overmoedig moeten worden te bespotten.

De dienst van 12 december is een heel bijzondere.

Er vindt dan namelijk in onze kerk een **klankschalen meditatie** plaats door Reinetta Becking en Jalf Flach, die zelf ook de verbindende teksten zullen uitspreken, aangepast aan de adventstijd.

Over klankschaal-concerten heeft u al in Vrij-zicht kunnen lezen. In verschillende afdelingen door het land vindt dit al plaats. Voor het geval u het betreffende artikelje toeval-

lig over het hoofd hebt gezien, citeer ik nog even een gedeelte van een toelichting die oorspronkelijk verschenen is in het blad van de afdelingen Brummen-Dieren-Velp. Het luidt als volgt: 'Al in de

oudheid was de mens zich bewust van de helende werking van klanken en muziek. Men gebruikte ze als methode voor spirituele groei, het ontladen van emoties en het gezond maken van het lichaam.

Mooie voorbeelden hiervan zijn mantra's zoals wij die kennen uit de verschillende oosterse tradities en de Gregoriaanse gezangen uit onze westerse traditie. (...) In de klankmeditatie werden verschillende Tibetaanse klankschalen en andere sjamanistische instrumenten gebruikt die te omschrijven zijn als voortbrengers van oerklanken. Al deze klanken tezamen, vormen een samenspel en worden zo gebruikt om een verstoorde balans tussen lichaam en

geest te herstellen'.

Ik ben even nieuwsgierig dan u. Misschien een mooie gelegenheid om met een van 'vrede' vervulde geest het Kerstfeest tegemoet te gaan. In deze hectische tijd geen overbodige luxe. Aangezien dit optreden plaatsvindt op het moment en de plaats waar gewoonlijk onze kerkdiensten plaatsvinden, is er geen toegangsprijs, maar, zoals gebruikelijk wel een collecte. Bovendien staat er na afloop in de Eendracht een kopje koffie voor u klaar en bent u in de gelegenheid nog even over uw ervaringen na te praten.

KERSTFEEST VAN DE ZONDAGSSCHOOL

Zondag 19 december 10.00 uur.

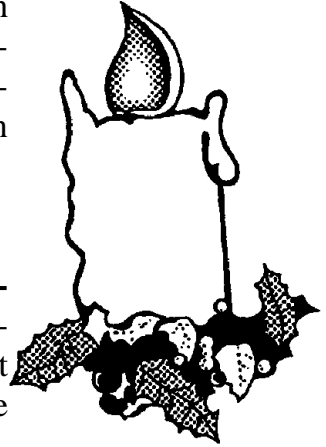
Dit jaar willen we het in de kerk vieren. Het thema van deze dienst luidt: "Dieren in de kerststal". De kinderen hebben mooie teksten ingestudeerd die zij zullen voordragen en ook zullen enkele kinderen hun instrumentale medewerking aan het geheel verlenen. En natuurlijk het kerstverhaal en zingen we veel mooie kerstliedjes. Het belooft weer een heerlijke ochtend te worden waar jong en oud van harte bij zijn uitgenodigd.

Ik roep hierbij alle kinderen, ouders en grootouders weer op voor de bijwoning van deze mooie dienst. De chocolademelk, de limonade, de koffie en de versnaperingen staan na afloop voor iedereen klaar!

TIJDENS DE KERSTAVONDDIENST (zaterdag 24 december) wil ik met u even nadenken over door wat of wie wij ons werkelijk laten leiden. Het - inmiddels zelfs versterkte - koor heeft weer een aantal prachtige liederen ingestudeerd voor deze avonddienst.

Het thema van de **kerstmorgendienst** luidt: 'Kan ik bij jullie wonen?' Ik wil daarin heel fragmentarisch even terugblikken op wat 2000 jaar Christendom ons heeft gebracht en wat ons persoonlijk te doen staat om onze wereld een huis te doen zijn van vrede en vriendschap.

EN TENSLOTTE,

de oudejaarsdienst waar we de **millennium-wisseling** mee inluiden. Tijdens de overdenking wil ik even met u stil staan bij dat wat wij achter ons laten en dat wat wij over de drempel van de nieuwe eeuw willen tillen.

We leven in een tijd waarin van alles op de tocht staat en bestaande zekerheden lijken te vervallen. Hoe gaan we daarmee om? Aan deze dienst verleent een blazers-ensemble uit de Harmonie 'Psalm 150' uit Dinxperlo zijn medewerking.

UIT DE SCHOOL GEKLAPT

Op de Weth. Berkhoffschool was ik mijn jas aan het aantrekken omdat de lessen erop zaten. In het zelfde halletje, dat tevens keukentje is, zag ik twee kleine meisjes bezig met de vaat. Ik schatte ze vijf, hooguit zes. Ze kwamen maar net met hun hoofdjes boven de aanrecht uit. De ene was de kopjes aan het wassen en de andere droogde af. Met volle overgave, die kinderen soms kunnen demonstrenen, deden zij hun werk. "Dat doen jullie heel goed. Jong geleerd, oud gedaan", zo prees ik ze. "Ja", zei het meisje dat stond af te wassen, "want wij worden later ook moeder!". Waarop ik zei: "Daar komt nog wel wat meer voor kijken dan alleen kopjes wassen". Het meisje dat stond af te drogen keek mij ernstig aan en zei: "Ja, dan moeten wij goed eten".

En op Leemvoortschool was ik bezig met het uitleggen van het begrip symbool. Als voorbeeld tekende ik o.a. een kruis op de

bord. "Waar is dit het symbool van?", vroeg ik. De halve klas schreeuwde: "Van Sinterklaas!"

HET JUBILEUMBOEK

"Eendrachtig en vrij, of de zinnige Varsseveldse paradox"

is een groot succes. Niet alleen dat er al veel verkocht zijn (relatief veel buiten onze directe kring) maar vooral omdat zij die het gekocht hebben er met heel veel plezier in lezen. Het is nog steeds verkrijgbaar. **Een zeer toepasselijk geschenk voor de komende feestdagen !** Als u nog een exemplaar (of meerdere) wenst te ontvangen, neemt u dan even contact op met de heer Benny ten Brinke, Kon. Julianalaan 7, 7051 DH Varsseveld, tel. (0315) 242266. Zie voor meer informatie blz. 22.

VERSCHIJNING 'EENDRACHT' IN JANUARI

In verband met het feit dat de jaarwisseling rond het weekeinde valt, is het niet mogelijk de 'Eendracht' klaar te krijgen op het gebruikelijke tijdstip. Afgelopen jaar heb ik mij daartoe wel geforceerd, ondanks dat ik die week ernstige verplichtingen voor onze geloofsgemeenschap had en bovendien een vriend van ons speciaal uit de U.S.A. was overgekomen. Ik heb toen een paar nachten door zitten werken, maar dat kwam de kwaliteit niet ten goede. Ook dit jaar zijn dergelijke onvoorziene verplichtingen niet denkbeeldig.

Het januari-nummer zal derhalve dit keer waarschijnlijk enkele dagen later verschijnen. De aankondiging van de kerkdienst voor de tweede zondag van januari treft u reeds op de achterpagina van deze editie aan.

EVEN EEN MIJMERING OVER TOEVALLIGHEDEN

Op een zondagavond (22.00 uur) in oktober hadden wij toevallig Radio 4 op staan. We beluisteren die zender niet meer zo vaak, omdat daarop veel te veel geklets is van allerlei musicologen die Eendracht – december 1999

zichzelf graag horen en te weinig fijne klassieke muziek. Gelukkig zijn er tegenwoordig nog een aantal goede uitwijkmogelijkheden. Maar die avond wilden wij toch wel even het muziekstuk 'Maria' horen van de Nederlandse componist Henk Badings. En wie schetst onze verbazing toen wij bij de aankondiging van de vocalisten de naam hoorde noemen van Irma ten Brinke, die, als geboren en getogen Varsseveldse, als sopraan al diverse kerstdiensten heeft opgeluisterd en het ook dit jaar weer zal doen (kerstmorgendienst).

Ook denk ik nog met veel genoegen terug aan haar avond met Maarten van Veen waarin zij in onze kerk Franse chansons ten gehore heeft gebracht. Met mijn overdenkingen stuitte ik de afgelopen maand ook achter elkaar op merkwaardige toevalligheden.

De overdenking van 14 november ging over 'kwade dagen'. Moeilijke tijden waar ieder mens soms doorheen moet. Nadat ik met het schrijven van de overdenking (zaterdagmiddag) klaar was, werd de NRC in de bus gegooid en zette ik mij aan het lezen. Tot mijn stomme verbazing had de columniste Marjolein de Vos (filosofie/theologie) van deze krant hetzelfde thema met veel vergelijkbare gedachten.

De week daarop was het misschien nog sterker. Het thema van die zondag was 'Het risico van de ontmoeting'. Hoe stellen wij ons op tegenover de vreemdeling en het vreemde. Toen ik dit thema vaststelde was er in de verste verten nog geen sprake van dat er een AZC in Varsseveld zou komen. Maar nu was het razend actueel. In bijbehorende Bijbellezing ging het over de genezing van een melaatse door Jezus. En wat was het thema van Joep van 't Hek zijn kolom in de NRC van dat weekend?: 'Melaats'.

"Its in the air", zeggen de Engelsen. En ook een Franse filosoof heeft eens getracht over dit merkwaardige verschijnsel van gelijktijdigheid iets zinnig te zeggen en kwam tot de conclusie dat het iets te maken moet hebben met het bestaan van een soort geestelijk internet. Een van de meest boeiende verschijnselen in dit verband is voor mij nog altijd, dat de eerste groep van zeer grote

denkers die de mensheid heeft voortgebracht t.w. Confusius (China) Boeddha (India) Zarathoestra (Perzië) Jesaja (Israël) en Socrates (Griekenland) allemaal op het zelfde moment (ca. 500 jaar v. Chr.) op deze aarde rondliepen en zonder dat zij met elkaar in contact stonden en inzichten openbaarden die veel gelijkenis met elkaar vertonen. Toevalligerwijs komt deze vraag komende maand ook aan de orde in de 'vrije gesprekskring'. (zie elders in deze editie)

TENSLOTTE

Weer komen de donkere dagen en kijken wij uit naar de komst van het licht. De etalages zijn op hun mooist. Een overvloed aan kerstcadeaus en kerstversiering is in de aanbieding. Laten wij daarbij echter blijven bedenken, dat het mooiste Kerstgeschenk dat de wereld ooit ontvangen heeft Jezus Christus en zijn boodschap van onbaatzuchtige liefde en vrede is.

Daarom nodig ik u van harte uit voor de advent- en kerstdiensten. Om te luisteren naar de verhalen van verwachting en licht, zodat wij daarin ook ons eigen verhaal mogen beluisteren. Woorden die ons uitdragen niet te berusten in alles wat ons afhoudt van een bevrijd leven, maar die ons juist aansporen tot dát leven zoals het is bedoeld.

Wie daarop blijft hopen en daarin wil geloven, maakt het verhaal van Kerstmis tot een eigen verhaal.

Met deze gedachte wil ik u allen een gezegend Kerstfeest toewensen en de hoop uitspreken velen uwer tijdens de diensten in de komende maand te mogen begroeten; met een hartelijke groet aan u allen,

A.M.J. Meijer.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Op 16 februari 2000 zal onze **jaarvergadering** worden gehouden. Schrijft u deze datum alvast in uw agenda ?

OVERIGE ACTIVITEITEN VAN ONZE AFDELING IN DE KOMENDE MAAND

DE 60+ CLUB

Deze komt in december niet bijeen, maar in januari weer wel en dat op dinsdagmiddag 11 januari voor een gezellige Nieuwjaarsbijeenkomst. Nadere bijzonderheden hierover treft u aan in de Eendracht van januari.

Aangezien dinsdag 7 januari 1997 ons maandblad de Eendracht nog niet gereed zal zijn herinneren wij u aan de nieuwjaarsbijeenkomst voor de zestig-plussers op bovenvermelde dag welke zal aanvangen om 14.30. in de grote zaal van de Eendracht. Wij heffen dan het glas op het nieuwe jaar. Mevr. Freriks-Gemink zal een verhaal vertellen in het dialect. Zij is daar heel bedreven in. Ooit heeft zij zelfs de tweede prijs gewonnen bij een voorleeswedstrijd in het dialect.

Wanneer u geen vervoer heeft en toch wilt komen, kunt u bellen naar de hr. Hemink, tel. 0315-241486. U wordt dan gehaald en weer thuisgebracht. Schroom niet; het wordt beslist een fijne middag.

De **VRIJE GESPREKSKRING** komt deze maand weer bijeen op woensdagavond 15 december om 20.00 uur bij Angelique Niks-van Oosten en Ries Kroef aan de Vloglanden 36 te Varsveld en praat dan verder over het boek: 'De wereld van Sophie' o.a. zal de vraag aan de orde komen: 'Geloof je aan het lot?'. Iedereen die hierin geïnteresseerd is, is van harte welkom.

Om alvast in de agenda te zetten: de verdere data waarop dit seizoen de vrije gesprekskring bijeen komt, zijn: Woensdag 19 jan. 2000; 16 febr. 2000; 16 maart 2000; 19 april 2000; en 17 mei

1999. De thema's en de plaats van handeling zullen t.z.t. in onderling overleg worden vastgesteld.

BERICHTEN VAN DE VROUWENCLUBS

Vrouwenclub I komt maandagmiddag 14 december om 14.00 uur bijeen in de kleine zaal van de Eendracht. Vrouwenclub II heeft op donderdag 9 december pakjesavond. Aanvang 20.00 uur in de kleine zaal. Maandag 20 december wordt er een kerstviering voor de beide vrouwenclubs gehouden in de grote zaal van de Eendracht, om 19.30 uur.

In januari komt Vrouwenclub I op maandag 10 januari 's middags om twee uur bij elkaar en Vrouwenclub II op donderdag 6 janua-

HERFST/WINTER PROGRAMMA LEZINGEN EN GEMEENTEAVONDEN 1999/2000

Tenzij anders aangegeven vinden deze lezingen plaats in zaal "de Eendracht", Beatrixstraat 1a - aanvang 20.00 uur.

De toegangsprijs is f 10.00 inclusief twee maal koffie/thee.

Zondag   In de kerk 10.00 uur: "Klankschalenmeditatie" door
12 december   Reinetta Beking en Jalf Flach.

Woensdag   "Een Glimp achter de sluier",
12 januari   door mw van Kruiningen
2000

Donderdag   "Vanuit een zwart gat, als herboren verder gaan" door Drs
10 februari   Eric Corsius
2000

Donderdag   "Tweelingzielen", door Berend Jager
9 maart
2000

Maart/April   Gemeenteavond, nadere bijzonderheden volgen.
2000

ri.

ADRESSEN AANGRENZENDE NPB AFDELINGEN:

Afd. Aalten: Prinsenstraat 27

Afd. Dinxperlo: Wilhelminastraat 13

Afd. Zelhem: Piersonstraat 4

ACTIVITEITEN VAN DE HERVORMDE/GEREFORMEERDE FEDERATIE

Leerhuisbijeenkomst op de eerste woensdag van de maand om 20.00 uur in de Keurhorst, o.l.v. ds. P.Schoneveld. Contactpersoon Henk Tuentler, tel. 0315-617592.

ACTIVITEITEN 'DE VLAM',

centrum voor spirituele ontwikkeling, De Meesterstraat 4 te Doetinchem. Op 16 december een lezing door Hans Stolp met als thema: 'Omgaan met gestorvene'. 20.00 uur, toegang f 17.50.

VOLKSKERSTZANG

19 december in de "Van Pallandthal".

Zondag 19 december a.s. wordt voor de vierendertigste keer de Volkskerstzang gehouden. Het accent ligt vooral op het zingen van bekende kerstliederen zoals: "Komt allen tezamen, Komt verwondert u hier, mensen, Hoor, de eng'len zingen d'eer en Daar is uit 's werelds duistre wolken. De muziekvereniging Westendorps Fanfare zal de samenhang ondersteunen. Uit Terborg zal het jongerenkoor Catch meewerken, terwijl het koor Sjaloom uit Doetinchem eveneens haar medewerking verleent. Ds. C. Datema uit Varsseveld zal een korte overdenking uitspreken. Aangezien er velen zijn, die al vroegtijdig in de hal zijn, hebben we, evenals enkele voorgaande jaren besloten om vanaf 19.00 uur al wat liederen te zingen of te luisteren naar de koren en de muziekvereniging. om 19.30 uur zal het welkomstwoord worden uitgesproken en begint de Volkskerstzang. Door de opstelling in de kring en het plaatsen

van een aantal kerstbomen in de hal wordt er een sfeer geschapen, waarbij men het gevoel heeft erbij betrokken te zijn. De organisatoren, die komen uit alle kerkelijke richtingen van Varsseveld en omgeving, hopen dat velen de weg zullen vinden naar de Van Pallandthal.

AMNESTY INTERNATIONAL

Op 7 december is er weer een schrijfavond van 18.00 tot 20.00 uur. Er kan geschreven worden voor zeven mannen uit China, voor een gevangene uit Tunesië en voor een vermoorde mensenrechten-advokaat uit Ierland. Plaats: bibliotheek te Varsseveld. Diezelfde week staat Amnesty weer in de bibliotheek met een stand, namelijk op 7, 8, 9 en 10 december. De hele week dus tijdens de openingstijden van de bibliotheek. Er zijn kaarsen, kaarten en andere dingen te koop, de opbrengst is voor het werk van Amnesty. Er zijn ook adressen van gevangenen en mensenrechtenactivisten om mee te nemen. Het is de bedoeling dat u heb een kaart stuurt als ondersteuning in hun moeilijke omstandigheden.

OUD VARSSEVELD

Bijeenkomst van 9 november om 14.30 uur.

Na het bekende ritueel, ontvangst met koffie of thee en iets erbij, het uitwisselen van de laatste nieuwtjes en het welkomstwoord van Janny, vertoonde Fred Heijerman zijn filmen over Oud Varsseveld voor ruim veertig 60+-ers. Hij gaf zijn vader de eer dat die het was geweest die in de 30-er en 40-er jaren al datgene op de film had vastgelegd wat nu werd gepresenteerd. Zijn vader had een deel van zijn opleiding genoten bij Zetsma in Doetinchem en was daar in aanraking gekomen met en geïnteresseerd geraakt in foto en film.

Deze films werden vroeger vaak in familieverband getoond, maar naderhand, veelal op verzoek, in ruimer verband.

Het is niet de bedoeling om in dit verslag gedetailleerd in te gaan op de vertoonde films want de enige mogelijkheid om er een juist beeld van te krijgen is dat je ze gezien moet hebben.

Achtereenvolgens werden vertoond een film over de "Lanijto" (Landbouw en Nijverheids Tentoonstelling) in 1937, met daarop bekende personen uit die tijd en het bezoek van H.M. Koningin Wilhelmina aan die tentoonstelling. De toen gebruikelijke "galakleding" met de daarbij behorende hoofddeksels alsmede de toen heersende "etiquette" gaven een duidelijk beeld van de opvattingen en verhoudingen in die tijd.

Ook enkele beelden uit de omgeving van Varsseveld waren voor velen herkenbaar, in het bijzonder de toentertijd zeer slechte wegen.

De volgende beelden hadden betrekking op de begrafenis van Nico Gits, een onderduiker die, na op een aantal onderduikadressen in de omgeving van Varsseveld te zijn geweest, toen ten huize van de Dames Jolink, aan de Dames Jolinkweg, bij een razzia door de Duitsers, al of niet met hun handlangers, werd doodgeschoten. Een groot deel van de inwoners van Varsseveld was op die begrafenis aanwezig om op die manier hun gevoelens kenbaar te maken.

Beelden van de bezetting door de Duitsers in mei 1940 passeerden de revue, o.a. ook uit Brabant en Limburg.

Vervolgens beelden van medeleven van de bevolking met de slachtoffers van de bezetting en hun nabestaanden bij de oprichting van het monument aan de Aaltenseweg, hoek Rademakersbroek en het monument aan de Irenestraat.

Meerdere gebeurtenissen volgden toen op een rij o.a. optochten, brand gemeentehuis, broederij Willem Rougoor met o.a.: broedmachine, ieren schouwen, uitkomst kuikens, scharrelkippen. Dan nog een familiefilm van de Heijermans o.a. Heijerman "de bakker" met bezorgen met paardetractie en het schoolfeest van de Chr. Nat. School.

Velen van de aanwezigen konden personen, gebeurtenissen en omgeving herkennen, maar men moet het gezien hebben om het goed te beleven.

Onder aanbieding van een attentie werd Fred Heijerman door Jan-ny bedankt voor het gebodene hetgeen onderstreept werd door een spontaan applaus van de aanwezigen. Het was weer een geslaagde middag.

VERSLAG GEMEENTEAVOND

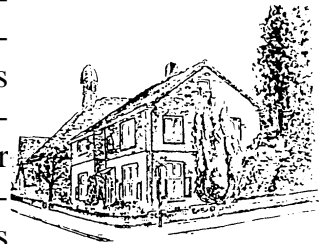
Op dinsdag 16 november j.l. kon Gerda ten Brinke een volle Eendracht-zaal welkom heten. Zij begroette de aanwezige mensen geheel in de stijl van de avond: in het dialect! Toneelvereniging “’t Buurtschap” uit Sinderen had een prachtig decor in de zaal opgebouwd, dus dat belooft wat. Regisseur Bernhard Prange stelde alle spelers voor, die op hun beurt alvast een zin uit het blijspel verklapten. Nadat het licht was gedoofd, maakten wij kennis met Geert en Marie Dilling, die een café en een varkensfokkerij runden. De sterzeug van Dilling, Parisada, krijgt biggen met strepen. Dit was geheel tegen de verwachting van boer Dilling en dat bracht veel teweeg. Velen konden de Zwarte Hannibal, de veroorzaker van de opschudding, letterlijk wel schieten. Na veel speurwerk van de boswachter en het legen van de rugzak van biologe Rinie Derks werd er veel duidelijk. Het was een leuk toneelstuk in drie bedrijven, dat in het dialect werd opgevoerd. In de grote pauze was er nog een kopje koffie of thee voor iedereen. Ook werden er loten verkocht door Vrouwenclub 1 en 2. Na afloop van deze gezellige avond bood Gerda ten Brinke de toneelvereniging een krentenwegge aan en wenste iedereen wel thuis. De gemeente-avondcommissie wenst u fijne feestdagen en ziet u graag terug in het nieuwe millennium op 22 maart 2000.

KRONIEK VAN DE PASTORIE

Het Kerstkonijn.

Een vriend van ons, Cor, een ras Arnhemmer, vertelde ons een ge-
Eendracht – december 1999

beurtenis, die ik u niet wil onthouden. Wij kennen Cor redelijk goed en twijfelen daarom niet aan het waarheidsgehalte van dit verhaal. Het past helemaal bij zijn lichtvoetige karakter. Het speelt zich af aan het begin van de zestiger jaren. Cor was toen zeventien jaar oud en woonde nog bij zijn ouders thuis in een volkswijk van Arnhem. Een goed Rooms-Katholiek gezin waar de vader er nog alles aan gelegen was zijn kinderen godsvruchtig op te voeden in trouw aan de tradities van de heilige moederkerk. Helaas blonk Cor op dit punt niet uit in vrome ontvankelijkheid. Hij had meer aanleg voor voetballen en klaverjassen. En als de Pastoor terugdacht aan Cor zijn loopbaan als misdienaar was de man jaren later nog in staat spontaan in huilen uit te barsten. Vandaar dat het cafeetje op de hoek voor de opgroeiende Cor meer aantrekkingskracht bezat dan de parochiekerk, vooral ook omdat in het café altijd wel een partijtje viel te klaverjassen, iets dat de zielenherder niet in de aanbieding had. Aangezien het de vader van Cor ook niet was ontgaan dat het voetbalveld en het café grotere aantrekkingskracht op zijn zoon uitoefenden dan de kerk, onderwierp hij Cor na de wekelijkse hoogmis aan een soort kruisverhoor over de inhoud van de prediking van de pastoor. Op die manier kon hij controleren of zoonlief in ieder geval deze dienst had bijgewoond.

Nu wilde het toeval dat er op kerstavond van het bewuste jaar ook een klaverjastoernooi in het café was. Dat kon Cor niet laten lopen. En ach, als het een beetje vloten wilde kon hij de nachtmis ook nog wel meepikken teneinde zijn vader enige zielsrust te verschaffen. Het werd een gezellig avondje en bovendien kreeg Cor nog goede kaarten in handen, zodat hij aan het einde van het toernooi een van de winnaars was en een levend konijn in ontvangst mocht nemen.

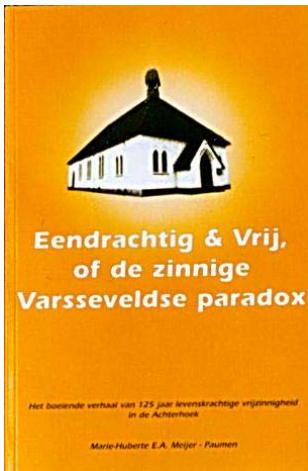
Eenmaal buiten gekomen hoorde hij in de stilte van de kerstnacht zacht in de verte het koor van de parochiekerk waar hij geacht

werd de nachtmis bij te wonen. Snel overlegde hij bij zichzelf. Eerst nog naar huis gaan en het konijn ergens opbergen zou te veel tijd kosten. Dan maar met het konijn naar de mis, zodat het toch nog, voor het in de pan zou belanden, deelgenoot mocht zijn van de zegeningen van het rijke Roomse leven. Hij stopte het beest onder zijn jas en spoedde zich naar de kerk. Maar het konijn was daar niet van gediend en begon te trappen. Cor beseftte dat hij daar iets op moest vinden. Hij tastte in zijn jaszak en vond daar nog een rolletje touw, waarvan hij het uiteinde stevig om het middel van het dier bond. Eenmaal bij de kerk aangekomen restte hem nog slechts een staanplaats tussen een aantal leeftijdsgenoten die blijkbaar ook geen haast hadden gehad om naar de nachtmis te komen. De pastoor was inmiddels al met zijn overweging begonnen. Weer begon het konijn te trappen en Cor besloot Nijntje voorzichtig op de grond te zetten. Dat ontging de omstanders niet en er werd al voorzichtig gegniffeld. Aangemoedigd door dit succes, vierde hij het touw nog een paar meter, zodat het konijn ook onder de banken door kon kruipen. Cor genoot van de verschrikte gezichten van de vrome kerkgangers. Even later hupte het konijn in het middenpad van de kerk. Steeds meer kerkgangers werden afgeleid en er ontstond langzamerhand achter in de kerk wat rumoer. Waarschijnlijk had ook de pastoor iets opgemerkt want op een gegeven ogenblik bulderde hij door de kerk: "En, beminde gelovigen, denk er altijd aan: God ziet alles .....en ook ik meer dan me lief is!". Daar schrok Cor toch een beetje van. Je weet maar nooit..... en hij besloot het konijn weer langzaam naar zich toe te trekken. Het konijn spartelde eerst wat tegen, maar plotseling was alle weerstand weg. Snel haalde Cor het touw in en tot zijn grote schrik zat er aan het uiteinde geen konijn meer. Waarschijnlijk had een van de kerkgangers een mesje bij zich gehad en zich over Cor zijn trofee ontfermd. Teleurgesteld keerde Cor huiswaarts. Van vredige gedachten, zoals deze met Kerst worden verondersteld, was bij Cor geen sprake. Hij had de dief wel kunnen villen. Maar dat was de dief inmiddels met Cor zijn konijn aan het doen.

Pas jaren later heeft Cor dit voorval aan zijn ouders durven vertellen.

A.M.J. Meijer.

CADEAUS WAAR U EER MEE BEHAALT

Het boek over 125 jaar vrijzinnig geloofsleven in Varsseveld en het theelepeltje met een afbeelding van ons kerkje.

Boek: f 29,50

Lepeltje: f 12,50

De baten van de verkoop komen ten goede aan het jubileumfonds van onze kerk. Boek en lepeltje zijn verkrijgbaar bij Mw. Dinie ten Brinke-Rougoor, Kon. Julianalaan 7, 7051 AL Varsseveld, ☎ (0315) 26 22 66 of na afloop van de kerk-

dienst in de bestuurskamer. U kunt het boek of lepeltje ook bestellen door overmaking

van resp. f 29,50 of f 12,50 (of een veelvoud daarvan indien u meerdere boeken of lepeltjes wenst) op rek. nr. 36.48.88.199 van de Rabobank te Varsseveld o.v.v. "Jubileum-fonds 125 jaar NPB Varsseveld" t.n.v. Hr. B. ten Brinke,

BELANGRIJK OM TE WETEN - COLOFON

Voorganger: Ds A.M.J. Meijer, Doetinchemseweg 7, 7051 AA Varsseveld, ☎ (0315) 24 20 80, GSM: 06-54 76 03 96, fax: (0315) 24 47 30. Secretariaat: N.P.B. Varsseveld, Mw. D.J.H. ten Brinke-Vrieze, Burg. Fabiusstraat 8, 7051 BK, Varsseveld, ☎ (0315) 24 23 68. Beheer kerk en verenigingszalen: H. en N. Schuurman, O. Noorderbroekweg 2, 7051 GK Varsseveld, ☎ (0315) 29 83 81. Verenigingszaal: "de Eendracht" Beatrixstraat 1a, ☎ (0315) 24 45 37. Administrateur: Hr. G.J. Breukelaar, Twenteroute 20, 7055 BC Heelweg, ☎ (0315) 24 14 08. Gironummer: N.P.B. Varsseveld 846569. Bankrekeningen: Postbank 846569, Rabobank Varsseveld 36.48.54.553, ABN Amro 46.51.59.265. Allen staan t.n.v. Vrijz. Geloofsgemeenschap NPB, Twenteroute 20, 7055 BC Heelweg. Vrouwenclubs: Voor I: Mw. D. Vriezen-Heusinkveld, Giezenveld 10, ☎ (0315) 24 14 75. Voor II: Mw. A. Wisselink-Jansen, Harterinkdijk 13, ☎ (0315) 61 73 82. Verzorging "Eendracht": Rinus Luijmes, Boesvelderdijk 27, 7054 BE Westendorp, ☎ (0315) 29 85 59 (na 18.00 uur), fax: 001-707 897 84 92, e-mail: digirini@xs4all.nl Verzendklaarmaken: Mw. B. Chevalking-Wennink, Neijlandstraat 14, 7054 CN, Westendorp, ☎ (0315) 29 82 23, Mw. W.E. Teerink-Radstake; Hr. G.H. Schepers. Kopij adressen en redactie: Rinus Luijmes, Ds A.M.J. Meijer (zie boven), Mw. G. ten Brinke-Kuiperij, Kon. Emmastraat 5, 7051 AM Varsseveld, ☎ (0315) 24 12 53, Mw. A. Gussinklo-Siebers, Landstraat 34, 7135 KH, Harreveld ☎ (0315) 24 14 40, fax: (0315) 24 26 43 en Mw. W.E. Teerink-Radstake, Valkenhof 57, 7051 XC, Varsseveld, ☎ (0315) 24 25 37. Leiding zondagschool: Erna Wolsink-Semmeling, ☎ (0315) 29 87 18 en Engelen Veerbeek-te Vruchte ☎ (0315) 29 86 87. NPB-Koor secretariaat: Mw. J.G. Boezel-van Dam, ☎ (0315) 24 18 90. Organist: Hr. G.W. Gussinklo, Polstraat 10a, 7121 DH, Aalten, ☎ (0543) 47 17 04. Autodienst: Mw. B. Chevalking-Wennink, ☎ (0315) 29 82 23 of Mw. H.E. de Roo-Berkhoff, ☎ (0315) 24 14 87. Cassettedienst: Hr. G. Hobelman, ☎ (0315) 29 83 55.

Aan de lezers van de Eendracht die nog geen lid van onze geloofsgemeenschap zijn:

Geachte lezer, het doet ons genoegen dat u belang stelt in wat er in onze geloofsgemeenschap omgaat en kennis neemt van onze wijze van geloven. Mocht het zo zijn dat u weleens wat meer van ons zou willen weten, vul dan onderstaande bon in en stuur deze gefrankeerd naar: "Vrijz. geloofsgemeenschap" NPB, p/a Doetinchemseweg 7, 7051 AA, Varsseveld. Geheel vrijblijvend ontvangt u dan een korte overzichtelijke brochure.

Stuur mij geheel vrijblijvend informatie over de geloofsgemeenschap NPB Varsseveld.	
Naam:	_____
Adres:	_____
Postcode:	_____
Woonplaats:	_____
Telefoon:	_____

- Zondag 10.00 uur: 2e Adventsdienst, ds A.M.J. Meijer, thema "Dromers
5 december en bespotters", bij Matth. 24:37-44.
- Zondag 10.00 uur: 3e Adventsdienst, Bijzondere dienst met klankscha-
12 december len. Kijk voor nadere bijzonderheden onder rubriek 'Bij de dien-
sten' in deze editie. Gelijktijdig zondagsschool in de Eendracht.
Na afloop is er koffie en limonade in de Eendracht.
- Zondag 10.00 uur: **KINDERKERSTVIERING**, met medewerking van
19 december de leiding en de kinderen van de zondagsschool.
19.00 uur **VOLKSKERSTZANG** (zie elders in deze editie).
- Vrijdag 19.30 uur: **KERSTAVONDDIENST**, ds A.M.J. Meijer, thema:
24 december "Want wij hebben zijn ster gezien", bij Matth: 2:2. Aan deze di-
enst wordt meegewerkt door het NPB-koor o.l.v. Dhr. B. Wen-
nink. Tijdens deze dienst is er peuteroppas in de achterzaal.
- Zaterdag 10.00 uur: **KERSTMORGENDIENST**, ds A.M.J. Meijer, the-
25 december ma: " Kan ik bij jullie wonen?" bij Lucas 2: 7b. Aan deze dienst
verlenen verder hun medewerking Irma ten Brinke: Sopraan en
Lammert Huizinga Pianist/organist. Tijdens de dienst is er pe-
teroppas
- Zondag Geen dienst.
26 december
- Vrijdag 19.30 uur: **OUDEJAARSDIENST** door ds A.M.J. Meijer, the-
31 december ma "Het goede is blijvend", bij 2 Kor. 4:18. Aan deze dienst
wordt medegewerkt door een blazers-ensemble uit het harmo-
niecorps 'Psalm 150' uit Dinxperlo.
- Zondag Geen dienst.
2 januari
- Zondag 10.00 uur Ds A.M.J. Meijer. Thema: 'Een nieuw begin', bij
9 januari Openbaring 21:2-5